

СТОРИТЕЛЛІНГ ЯК ЗАСІБ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

З ерою цифрових технологій, змін, які відбуваються в освітньому середовищі, традиційні засоби навчання не є такими актуальними, як були раніше. Вирішення цієї проблеми полягає у використанні інноваційних технологій з метою інтенсифікації уроків української мови.

Поняття «інтенсифікація», походить з латинських слів *intension* – напруження, посилення, та *facio* – роблю, «інтенсифікувати» у словнику української мови розуміють: «робити більш інтенсивним, збільшувати інтенсивність чого-небудь; посилювати щось». [3, с.37]

У педагогічній галузі під інтенсифікацією розуміється підвищення результативності навчання. Проблеми інтенсифікації навчання досліджували такі вчені Ю. К. Бабанський, Н. В. Житеньова, Н. М. Болубаш, Н. Б. Бурдейна, Л. І. Білоусова, Л.Б. Колток, В. П. Безпалько, О. М. Єфремова та ін.

Мета статті полягає обґрунтувати технологію сторітеллінгу як засобу інтенсифікації навчального процесу на уроках української мови в початковій школи.

Сторітеллінг від англ. – *story* – історія; *telling* – розповідати, *storytelling* – «розповідання історій» – це ефективний метод донесення інформації до аудиторії шляхом розповідання смішних, емоційних, зворушливих або повчальних історій з реальними або вигаданими персонажами. Сторітеллінг є однією з найдавніших форм людського спілкування а також вважається ефективним педагогічним інструментом у розвитку мовних навичок. [4]

Вміння творчо розповідати історії, які базуються на власному досвіді, є основним аспектом у даному методі. Як казав видатний педагог, Василь Сухомлинський, - «Словесна творчість – це могутній засіб розумового розвитку людини, перед якою відкривається світ. З того часу, як слово стає для дитини інструментом, за допомогою якого твориться нова краса, дитина піднімається на нову сходинку бачення світу, досягає якісно нового етапу у своєму духовному розвитку. Їй хочеться у слові виразити своє захоплення, свій подив перед красою світу». [6, с. 89]

Діти люблять слухати історії, тому що це легше сприймається. Це пояснюється тим, що у дітей задіяна не лише раціональна сторона сприйняття інформації, а й образна. На відміну від простої розповіді, яка ґрунтується на сприйманні, пам'яті та відтворювальній уяві, в основі сторітеллінгу лежить робота творчої уяви.

С. Брайнт переконана, що за допомогою сторітеллінгу можна отримати два важливі результати: Пожвавлення атмосфери у класі, зняття напруженості. Створення невимушеної

обстановки; Є одним із найбільш простих та швидких шляхів встановлення контакту між вчителем та учнями, засобом привернення та утримання їх уваги. [1]

Відповідно до цього використання сторітеллінгу на уроках української мови є досить ефективним, бо це: доступно, емоційно, динамічно, цікаво, натхненно.

Вид історій, які можна використати на уроках української поділяють на два види: активний сторітеллінг та пасивний сторітеллінг. [5]

Пасивний сторітеллінг - це історії, створені вчителем. Вчитель сам вигадує ключові елементи історії. Важливо, щоб історія була цікавою та життєвою. Такий вид сторітеллінгу рекомендують використовувати під час вивчення нової теми, як метод пояснення, оскільки відповідно до вікових особливостей учнів початкової школи пояснення матеріалу у вигляді цікавої історії сприймається краще і надовго затримується у пам'яті. Слухання історій дозволяє вчителю поповнювати словниковий запас слів та структуру речень, що збагатить їхнє мислення та поступово увійде у власне мовлення. Також слухання історій допомагає дітям усвідомити ритм, інтонацію та вимову мови.

Активний сторітеллінг створюється спільно з учнями. Такий спосіб побудови розповіді дозволяє вчителю використовувати інтерактив з учнями у своїх цілях. Створюючи історії, діти повторюють та закріплюють на практиці вивчені граматичні структури, активізують свій словник, та практично застосовують під час побудови своєї історії, удосконалюють вміння будувати речення та поєднувати їх за смисловим значенням в історію.

Перш ніж використовувати цю технологію на практиці, важливо враховувати деякі аспекти: потрібно розуміти та ретельно продумати який вид історії, на якому етапі уроку слід застосувати технологію сторітеллінгу, та за допомогою яких засобів. Щоб історія була хорошою, необхідно дотримуватись такої структури: наявність персонажа, наявність інтриги та наявність сюжету. [2]

Переваги використання технології сторітеллінг:

Таблиця 1. Переваги сторітеллінгу

Учень	Вчитель
Мотивація	Зацікавлює
Робота в команді	Мотивує
Розвиток комунікативної компетентності	Спрямовує
Критичне мислення	Консультує
Розвиток лідерських якостей	Розвиває
Креативність	Аналізує
Створення продукту власної діяльності	Виховує

Отже, посилити ефективність уроків української мови, збільшити їх інтенсивність досить легко, достатньо лише розказати захоплюючі історії, які пробудять інтерес та мотивують вчитися, сприяють ефективному запам'ятовуванню нового матеріалу, розвитку мовленнєвих навичок, та комунікативної компетентності. Використання технології сторітеллінгу у навчанні має величезну практичну користь: легке засвоєння матеріалу, розвиток уяви, подолання страху публічного виступу, налагодження стосунків з іншими учнями, самопізнання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Загальні характеристики методу "Storytelling". URL: https://stud.wiki/pedagogics/2c0b65635b3bc78b4c43b88521316d26_0.html (дата звернення: 10.10.21)
2. Метод сторітеллінг: як зацікавити дітей, розповідаючи історії. URL: <https://osvitnova.com.ua/posts/2508-metod-storytelling-ia-k-zatsikavyty-ditei-rozповiдаючи-istorii> (дата звернення: 11.10.21)
3. Словник української мови: в 11 томах. — Том 4, 1973. — Стор. 37.
4. Сторітеллінг як один з ефективних методів викладання. URL: <https://kumlk.kpi.ua/node/1410> (дата звернення: 10.10.21)
5. Сторітеллінг – ефективний метод навчання та виховання. URL: <https://sites.google.com/a/lyceum2.cv.ua/metodicnij-navigators/metodicni-materiali/storitelling>
6. Сухомлинський В. Слово про слово // Вибрані твори: У 5-ти т. / ред. кол. О.Г. Дзевєрін (голова) та ін. – Т. 5. – К.: Рад. школа, 1977. – С. 160.

Кудла Ольга

Науковий керівник – доц. Васильківська Надія

ІНТЕЛЕКТ-КАРТИ ЯК ЗАСІБ ІНТЕНСИФІКАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Концепція Нової української школи вимагає особливу увагу звертати на активізацію навчання школярів, включення їх в самостійне набуття (відкриття) знань. Розглядаючи освітній потенціал інноваційних педагогічних інструментів активізації пізнавальної діяльності учнів початкової школи, слід звернути увагу на інтелект-карти, використання яких сприятиме усвідомленню та успішному засвоєнню дидактичних одиниць, формуванню візуального й асоціативного мислення, підвищенню ефективності освітнього процесу загалом.

Проблематикою створення інтелект-карт займаються зарубіжні вчені Е. Б'юзен, Б. Б'юзен, Х. Мюллер, Б. Санто, Б. Твісс, Р. Фостер, В. Хартман, Й. Шумпетер, серед вітчизняних науковців можна назвати праці Д. Безуглого [1], Н. Копняк [2], Т. Крупської [3], М. Лавренової [5], Н. Луньової [4], У. Луцанич [5], Т. Руж [6], М. Черній [7] та ін. Водночас слід констатувати, що методика використання інтелект-карт у базовій школі частково досліджена, натомість майже відсутні методичні розробки, що стосуються початкової школи. Мета статті – обґрунтувати інтелект-карти як засіб інтенсифікації навчального процесу у початковій школі.

Метод інтелект-карт («карт розуму», «карт знань», «ментальних карт») вперше було представлено в 1974 році Т. Б'юзеном та Б. Б'юзеном. Зараз інтелект-карти застосовуються